

2017.gads

Publicēts: 10.06.2020.

 [Gada pārskats 2017.gads](#)

Dinamisms ir 2017. gada atslēgas vārds. Labklājības nozarē ir uzsākti un jau arī paveikti vairāki nozīmīgi darbi, tostarp uzlabota ārpusģimenes aprūpes sistēma, palielināti ienākumi pensionāriem un ģimenēm ar bērniem, īpaša uzmanība veltīta, lai iekļautu darba tirgū cilvēkus ar invaliditāti, kā arī īstenoti citi svarīgi pasākumi. Tā ir tikai daļa no iecerētā, īpaši, ņemot vērā mūsu prioritātes – ārpusģimenes aprūpes sistēmas attīstību ģimeniskā vidē, iedzīvotāju materiālās nodrošinātības un atbalsta pasākumu cilvēkiem ar invaliditāti pilnveidi.

2017. gadā būtiska loma ir bijusi sadarbības partneru, pašvaldību un nevalstisko organizāciju aktīvai iesaistei katrā no ministrijas uzsāktajiem pasākumiem.

Domājot par bērniem, kas zaudējuši vecāku gādību, ir veikta virkne nepieciešamo priekšdarbu, lai veicinātu šo bērnu ātrāku nokļūšanu ģimeniskā vidē - paaugstināts ikmēneša pabalsta apmērs aizbildnim par bērna uzturēšanu no 45,53 līdz 95 eiro par bērnu līdz sešu gadu vecumam un līdz 114 eiro par bērnu no septiņu gadu vecuma, paaugstināts atlīdzības apmērs par adoptējamā bērna aprūpi no 49,80 līdz 171 eiro, kā arī īstenoti citi finansiālā atbalsta pasākumi. Rezultātā jau 2017. gada nogalē aprūpes institūcijās bija 1037 bērni, kas ir par 179 bērniem mazāk nekā 2016. gada nogalē. 2017. gadā uzsāktais darbs audžuģimeņu un adoptētāju atbalstam turpinās arī 2018. gadā.

Mērķtiecīgi īstenotu materiālās pilnveides pasākumu rezultātā pakāpeniski uzlabojas situācija dažādām vecuma grupām – bērniem, darbspējas vecuma iedzīvotājiem un senioriem. Ar 2017. gada janvāri tika paaugstināts ģimenes valsts pabalsta apmērs līdz 50,07 eiro par ceturto un katru nākamo bērnu. Būtiskāks finansējuma pieaugums ģimenēm ar bērniem tiek plānots arī 2018. gadā. Savukārt pensiju indeksācijā no 2017. gada piemēro 50% no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem (iepriekš tika piemēroti 25%). Kopš 2016. gada turpinās pensiju kapitāla pārrēķināšana tiem, kuriem pensija tika piešķirta vai pārrēķināta finanšu krīzes laikā. No 2017. gada visiem pensijas vecumu sasniegušajiem, kuri nevar saņemt vecuma pensiju, tiek piešķirts valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts. Līdz 2017. gadam šo pabalstu minētās personas varēja saņemt tikai piecus gadus pēc pensijas vecuma sasniegšanas.

Tāpat jāmin, ka daļu darbspējas vecuma iedzīvotāju 2017. gadā skāra izmaiņas saistībā ar minimālās mēneša darba algas paaugstināšanu, kas no 2017. gada janvāra tika noteikta 380 eiro apmērā. Pastiprinātu uzmanību ministrija pievērš pasākumiem, kas vērsti uz sociālās atstumtības riskam pakļauto bezdarbnieku iesaisti darba tirgū. Cilvēkiem ar invaliditāti un funkcionāliem traucējumiem tiek nodrošinātas subsidētās darbavietas, sociālā un profesionālā rehabilitācija, kvalifikācijas iegūšanas vai paaugstināšanas kursi u.c. 2017. gadā tika uzsākts sociālās uzņēmējdarbības atbalsts, kas drīzumā dos iespēju dažādām iedzīvotāju grupām aktīvi iesaistīties darba tirgū.

Lai cilvēki ar invaliditāti saņemtu atbalstu, ļoti būtisks ir kvalitatīvs un savlaicīgs invaliditātes noteikšanas process. 2017. gadā ministrija uzsāka un 2018. gadā turpina Veselības un darbnespējas ekspertīzes ārstu valsts komisijas darbības uzlabošanu. Viens no dienaskārtības steidzamākajiem jautājumiem ir lēmuma par invaliditāti pieņemšanas laika saīsināšana, lai cilvēki ar invaliditāti varētu savlaicīgi iesaistīties tiem paredzētajos pasākumos.

Pārskata gadā turpinājās jau iepriekšējos gados aizsāktā iniciatīva par to, lai pārskatāmā nākotnē nodrošinātu, ka cilvēki ar garīga rakstura invaliditāti pakalpojumus varētu saņemt netālu no savas dzīves vietas, nevis dzīvotu institūcijā.

Atskatoties uz paveikto, apzināties, ka pakāpeniski uzlabojumi tiek īstenoti, bet, lai nodrošinātu visu sabiedrības grupu labklājību, vēl ir daudz darāmā.

Liels paldies sabiedrībai, nevalstiskajām organizācijām, pašvaldībām un citām institūcijām par konstruktīvu un veiksmīgu sadarbību, kas ir būtisks Labklājības ministrijas izvirzīto mērķu sasniegšanas garants.

Jānis Reirs, labklājības ministrs

<https://www.lm.gov.lv/lv/2017gads>